

The viscera will be sent to the Chemical Examiner, Bangalore, for analysis and expert opinion so that exact nature of poison may be found out.

THE MYSORE AGRICULTURAL PRODUCE MARKETS BILL, 1966

(as reported by the Joint Select Committee).

(Motion to consider—contd.)

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸದೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾದುದನ್ನು ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರರಾಯಿತು. ಈಗ ಸೆರೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಯು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ತ್ಯಾಘೋಷವಾದುದು.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ನುಮಾರು 150 ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲಿ 118 ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಯು ಸಂಸ್ಕಾರಪಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಎಜೆಂಟ್ಸ್ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬೆಳೆದಂಥ ಮಾರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಧಾರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಇದೆ :

“ agricultural produce includes.—

all produce whether possessed or not, of agriculture, animal husbandry, apiculture, horticulture, pisciculture, forest produce, and.....

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸಿನಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಮರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಅಂದರೆ ಮರ ಮುಟ್ಟು ಸಾಮಾನು ಫರ್ನಿಚರ್ ಸಾಮಾನು ಕೆಟಕಿ ಬಾಗಿಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆರಗಿನಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸಿನಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ವಕಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮುದಾಯ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಟ್ರೇಡರ್ಸ್, ಕಮಿಷನ್ ಎಜೆಂಟ್ಸ್, ಟೆಂಬರ್ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್, ಫರ್ನಿಚರ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ಇವರು ಸರಕಾರ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಟೆಂಬರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಫರ್ನಿಚರ್ ಡೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್‌ಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೈಮರಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON.

ಕ್ಲಾಸ್ 33-34ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಟಿ ವರದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಬರಬಹುದು. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದ ಅದಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ,

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಹೊಚೆರ ಗಳವರು, ರೆಸ್‌ಟೋರೆಂಟ್‌ಗಳವರು ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಾಗದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ನಾನು ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಚೆರ ಯುನಿಯನ್ ಅವರು ಇದರಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಕಳವಳಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 10 ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ತಾವು ನಾಮಿ ನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬೇರೆ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಚ್ಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Constitution of second and subsequent market committees: ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 10 ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ ಇರಬಹುದೆಂದು ಪೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬದಲು ಇಬ್ಬರು ಟ್ರೇಡರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಶ್ರಾಫನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ತಾರ್ಗ್ವೋಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆಲ್ಲೋ ಅವುಗಳಿಗೂ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ಚಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಕ್ಲಾಸ್ 14ರಲ್ಲಿ Constituencies for election of certain members: ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ Agriculturists' constituency ಯನ್ನು single member constituency—ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ Traders Constituency ಮತ್ತು Commission Agents' Constituency ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಭಾಗವಿಂದ 7 ಮಂದಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ 21 ವರ್ಷವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ 21 ವರ್ಷವಿರುವುದನ್ನು 25 ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಂತರ ಕ್ಲಾಸ್ 41 ರಲ್ಲಿ Election of Chairman and Vice-Chairman ಎಂದು ಇದೆ. ಇವರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ Chairman and Vice-Chairman ಅವರ election eligibility ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎರ‍್ಥಾ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸೇರಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇಬ್ಬುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎರ‍್ಥಾ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೊದಲನೆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದು. ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇವರನ್ನು ಆರಿಸುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೇಡರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. Traders & Commission Agents ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಷನ್ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ Chamber of Commerce ಅವರು

ಮತ್ತು Merchants Association ಅವರು ಈ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಏರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ರೆಪ್ಪೆಸಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ 78 ಪೈಸೆ ಕೊಡುವುದಿತ್ತು. ಬೈಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಲರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 156 ಪೈಸೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವರುಗಳು ಬಹಳ ತಾಪತ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟಾಕ್ಸ್, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಬ್ಬಿಂಡಿ ಐರ್ಷ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಳ್ಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸ್ವತ್ಯಾಹವಾದುದು. ನೀವು ಈಗೊಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 85 ರಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಪಾರ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಎ. ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಬಿ. ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸಿ. ಕ್ಲಾಸ್ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಡಿ. ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪೋಣ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ವರ್ತಕರು, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರು ಮುಂದೆಬಾರದೇ ಹೋದರೆ, ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ರೈತನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿಸ್ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ನಿಸ್ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆದಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕಂಟನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ನಿಸ್ಸಂಸ್ಥೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—(ವಸತಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಅದು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸಣ್ಣ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು ಇದ್ದು ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅದೇರೀತಿ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೆಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಟೆಂಡರ್ ನಿಸ್ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ಸರ್ಟ್ಡ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಥೇರೈನ್ ಇರಬೇಕು. ಉಳಿದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಬಂದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕು. ಥೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಏನು ಇದೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಟೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಡೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ 66 (3) ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“(3) If any such officer or servant has reason to suspect that any person is attempting to evade the payment of any market fee due from him under section 65, or that any person has purchased any notified agricultural produce in contravention of any of the provisions of this Act...he may for reasons to be recorded in writing, seize such accounts and shall grant a receipt for the same and shall retain the same only so long as may be necessary for examination thereof or for a prosecution.”

ಎಂದು ಇದೆ. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರೆಕೃಪ್ಟ್ ಇಡದೇ ಹೋದರೆ, ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಎಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ. ಅದು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಬಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 79 ರಲ್ಲಿ Prohibition of certain collections ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರೀಡರ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ charitable purpose ಮತ್ತು education institutions ಗೋಸ್ವರ ಜನರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

"No market functionary shall solicit, receive, recover or collect any contribution in cash or in kind for any function, or for any religious, educational or charitable purpose from a producer or seller with whom he operates as a market functionary."

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೀಗೆ ಶೇಖರಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅಂಥಾದಕ್ಕೆ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the Institutions go and collect money, we have no objection.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅಧರೈಸೇಷನ್ ಪಡೆದು ಅವರು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗ ಇದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು; ವಸೂಲು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಏನೇನು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇವೆ ಅದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಧಾರಿಟರ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಫೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ತರಹ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಫೈನ್ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 89 ರಲ್ಲಿ ತಾಳು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

"A market committee and its Chairman shall have the power by order to impose the penalties of censure and fine on any market functionary or producer for contravention of any bye-law, after giving the person concerned a reasonable opportunity to be heard:

Provided that the market Committee shall not be competent to impose fine exceeding twenty-five rupees and the Chairman shall not be competent to impose fine exceeding five rupees."

ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಕೋರ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರ ನಿಕಾಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 114 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ ಪೆನಾಲ್ಟೀಸ್ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"Any person who fraudulently evades the payment of any fee, or other amount due from him under this Act, or the rules, or the regulations or bye-laws, shall on conviction, be

punished with fine which may extend to five hundred rupees, and in the case of a continuing evasion with a further fine which may extend to one hundred rupees for every day during which the evasion is continued after conviction therefor."

ಎಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಆಯಿತು. ಪ್ರತಿದಿನ 100 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಿದರೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಫೈನ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಷ್ಟು ಫೈನ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈಗ ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗದಿರತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಪುನರಾವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಆಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ದಿ (ಮುದ್ದೆಬಹಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ಬರ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ರೈತರ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ, ಮಾತ್ರ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಕೇವಲ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸೆಕ್ಷನ್ 78 ರಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು 78 ಪೈಸೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾರುವವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಗೋಡೌನ್ ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಡ ಮಾಲಿ ತಂದವರ ಮೇಲೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಎರಡು ಪರಸೆಂಟ್ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೇವಲ 1.50 ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಸ್ಕಾಲ್ಯೂಡಿಂಗ್ ಗೋಡೌನು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಲು ಇಳಿಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 59 ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, 1964, ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ಒಂದರಿಂದ ಯಾವ ಅಫೀಸರ್ ಯಾವ ಗ್ರೇಡ್ ನಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ ಯೋ, ಅವರು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. 20-30 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಈ ಬರ್ ಪಾಸಾದ ನಂತರ ಏನಾದರೂ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸ್-ಡಿ.ಎಲ್.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರವರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಹ ನೌಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನೂರಕ್ಕೆ 4 ಪರಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ಸೊಲಿಡೇಟೆಡ್ ಫಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಮಿಟಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಕನ್ಸೊಲಿಡೇಟೆಡ್ ಫಂಡ್ ಏನಿದೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೈಡ್ಡಿ)

ಬರ್ಚಾಗುವುದೇ ಏನಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ವಿವಿಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಫಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅದೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಉಚಿತ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ, ವರ್ತಿಸಬಹುದು. ರೋನ್ ಬೇಕಾದರೆ ಆತರಹ ಕೊಡಬಹುದು, ಗ್ರಾಂಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಶವರ್ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ದುಪ್ಪರಿಣಾಮ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ಪೂರಾ ತೆಗೆದು ರೋನ್ ಅಂತಾ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 16 (ಅ)ದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಶನ್ ಆಫ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್. ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರ ಮನೆತನದವರು ಎಲ್ಲರಾದರೂ, ಡಿಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಬೊಂಬಾಯಿ ಯಲ್ಲೋ ಇದ್ದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಜುನಾಯಿತರಾಗಲು ಆತಂಕ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ಈ ತರದ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಚೇರ್ಮನ್ ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಕ್ಕಲುತನದಿಂದ ಬಂದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರೇ ಬಂದರೂ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಥವಾ ವೈಸ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರೋಕರ್‌ಬಾಡಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ. ಹಿಂದೆ, ಮುಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮೇಲೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ ವಕಾ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್‌ಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೈಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 85 ರಲ್ಲಿ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ :

“Traders licensed to operate in a market area shall be classified into the following four categories”

ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ಲಾಸ್ 85ರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರನ್ನು (ಎ), (ಬಿ), (ಸಿ), (ಡಿ) ಎಂದು ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಎ) ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. (ಬಿ) ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಂಶಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರದಾರರು. (ಬಿ) ಕ್ಲಾಸ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡಿನ ಹೊರಗಡೆಯೂ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರುವುದು ರಿವರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ Traders entitled to purchase notified agricultural produce in the yard or yards in the market area and also outside the market area, called 'B' Class traders. ಎಂದು ಇರುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಕೊಳ್ಳುವವರು (ಸಿ) ವರ್ಗದವರು ಎಂದು ಇದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡಿನ ಹೊರಗಡೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ (ಸಿ) ವರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣವರು, ಹತ್ತಿಯ ಗಂಟುಗಳನ್ನು, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಳುಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು (ಸಿ) ವರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹೊರಗಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

12-30 P.M.

(ಸಿ) ವರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು 500 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ (ಸಿ) ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅವರು ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆಯೇ

ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಾಲದ ವ್ಯಾಪಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ (ಡಿ) ವರ್ಗದವರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 15,000 ಎಂದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 10-20 ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾಳುಕಡ್ಡಿ ಮಾರಿದರೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಲ್ಲ, ಇವರಿಂದ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಚಿತವಲ್ಲ. (ಎ) ವರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು 1,500 ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇದ್ದಬೇಕು ಎಂದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವನಿಂದ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಿಚಿತ್ಯವೇನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕ್ಯಾಜ್ 94 ರಲ್ಲಿ ಚೇರಮನ್ ಅದರಿಗೆ ಅನುರೇಯಂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಚೇರಮನ್‌ಗೆ ಅನುರೇಯಂ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುರೇಯಂ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಚೇರಮನ್ನನು ಒಬ್ಬ ಪಗಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೇರಮನ್ನರಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಯಲಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಯಾಜ್ 150, ನಬ್ ಕ್ಯಾಜ್ (1) ರಲ್ಲಿ ಬೈರಾನ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೈರಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೈರಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೆಂಬರುಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೈರಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಮಿಟಿಯವರೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಬೈರಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಮಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚೇರಮನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೇರಮನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಾರ್ಥ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ಬರ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬರ್ ಎಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ (ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಬರ್) ಎಂದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದ್ದು, ಆ ಹೆಸರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಈಗ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಟಪಾಲು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಉಮೇದುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರಮನ್ ಆಗಿಯೂ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ)

ಇರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ವಿವರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಯಾಜ್ 65 ರಲ್ಲಿ, ರೈ ಆಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖವತ್ತು ಪೈಸೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಸೆರೆಕ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 22ನೆ ಪುಟದಲ್ಲಿ 25 ಪೈಸೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕ್ಯಾಜ್ 65 ರಲ್ಲಿರುವ 30 ಪೈಸೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ 25 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪುಟ 143 ಮತ್ತು 155 ನ್ನು ನೋಡಿ. Repeal ಎಂಬ ಐಟಂನಲ್ಲಿ (c) ನಲ್ಲಿ Until the market Committee is constituted under the provisions of this Act ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಾವೀರ್ಷ ಇರುವುದು ಸೆಕ್ಷನ್ 10 ರಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 11 ರಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಡೆಫಿನಿಟಾಗಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 149 ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ first bye-law establishment of the markets ಆಗುತ್ತದೆ. As soon as may be after the Chairman is nominated by the first marketing Committee ಈ ರೀತಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಚೇರ್ಮನ್ ಬಂದು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೈಲಾ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯಾಲಿಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 11 ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬೈಲಾಗೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೆಕ್ಷನ್ 10 ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಅಮೇಲರ್ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗದೇ ಇರುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬರ್ 4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸೆರೆಕ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ 5ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆವಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಮೈನ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮೈನ್ ಚೇರ್ಮನ್, ಚೇರ್ಮನ್ ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಂದಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಕ್ಸ್-ಅಫಿಷಿಯೊ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? “To make special provision—special Commodity such as cattle, sheep, fruits, fish, etc., a separate chapter for the purpose has therefore been... entrusted with the duties of the Market Committee.....to control.....in villages—ಇವೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯವರ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇದು ನುಮ್ಮನೆ ನಾಮಿಕಾವಸ್ಥೆಗೊಳಗಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶೇ. 2ರಷ್ಟು ದರಾಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕಡ 3 ರಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಯಾರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರನ್ನು ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗದಗ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ವಂಶಸ್ಥರಿಂದ ಬಂದವರಾದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹಿಂತೆ ಪಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ, ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೆ.ಜಿ. ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಗದಗ್ (ಗದಗ್).—ಹಾಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.— ಆ ರೀತಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಲು ತಂದಿದ್ದು ಲೆಕ್ಕವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಲೆಕ್ಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರಿಗೆ ಈ ಖಾತೆ ಇದ್ದಾಗ 9 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಇದ್ದೆ. ಆಗ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೋ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅನಾದರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವಾದೀತು, ರೈತರಿಗೆ, ವರ್ತಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದೀತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನಾ ಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ 2-3ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಫಿಟ್‌ನೊಳಗೆ ಅವರು ತರಕಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಚೀರಮನ್ನರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎದ್ದಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಗ್ಗಾಮನೇಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ದೋಷಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬೇವಂತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ನಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಚೀರ ಮನ್ನರಾಗಿ ಸಾರ್ವ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವದ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಂಬಳ ಬೇರೆ—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಈ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ you want to perpetuate the Congress rule in the State for ever. ಏಕೆಂದರೆ ಈ 19 ಜನರು ಪುನಃ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಸುಮಾರು 10-11 ಜನ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಯಾರಾದರೂ ಚೀರಮನ್ ಅಥವಾ ವೈಸ್ ಚೇರಮನ್‌ರಾಗಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನು ಯಾರ ಕೈಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ, ಎಂಥ ಯಾವ ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಗೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರ ಎರೋಡ್ ಇದ್ದೇನೆ. Is it an expert committee ? It is not an expert committee. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ disgruntled ಪಾಲಿಟಿಷಿಯನ್ಸ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವ-ಸಾರ್ವದ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಗಪ್‌ಚಿಪ್ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರ ಲಿಂತ್ಸನ್ನು ಅಪಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಲಹೀನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳಿಗೆ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪುಗರ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕೇವಲ 4 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ 4 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಬಿಡಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತರಕಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಡಿಗೆ 100 ಮೂಟೆ ಬಂದರೆ 25 ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನುಳಿದ 75 ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಜೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಗದಗ್.—ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೌಸ್ತಿಪ್ರಯೋಜನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನೊಳಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ 3 ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಕಲ್ಲರಂ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಫೀಷಿಯರ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಓದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಹೇಗೆ ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಎಂದು ಇದನ್ನು ಬಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಚಾಪ್ಟರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೋಮವಾರ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬರಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಟೋರಗೇಟಿಂಗ್ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು, ಬೆಣ್ಣೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಗಾಡಿಗಳು ಬಂದಾಗ 4 ಜನ ಹೆಸರು ಬರೆಸಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 3 ಜನಗಳಿದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು 9 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾವ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏದ್ದರೂ ವರ್ತಕ ಕಡೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರೈತನ ಕಡೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಷಿಯರ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಫೀಷಿಯರ್ ಚೇರ್ಮನ್ ತಂದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಗುಲಿಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕುದುರೆಯಂತಹ ಚೇರ್ಮನ್ ಅನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾನು ಅಫೀಷಿಯರ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಸೈನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡುಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಸೈನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳೊಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಮಾಡಿಟೀಸ್‌ಗೆಲ್ಲಾ 2 ರೂಪಾಯಿ 3 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ರಸ್ತೆಯ ಒಂದಾಣಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತೂಕವಾದುದು ಚಿಂತಾರ್ ಮತ್ತು ತೂಕದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯೋ, ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯೋ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯೋ ಹಣ ತರಬೇಕು, ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತ ತನ್ನ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ 3-4 ದಿನ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವನು ಉಡುಪಿಯ ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿಯೋ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವನ ಗತಿ ಏನು? ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರಾಗಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಕಾನೂನುಗಳೇನೋ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಾನಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಶಾಸನ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಏನಿದೆ? ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅವನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. It may be a laudable proposition, it may be a laudable legislation. But how far has it given relief to the grower? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಾವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲಿ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು? ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅವನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ

ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಪುಡಾರಿಗಳು, ಮುಖಂಡರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ He must question the act of any regulated marketing committee by means of a writ. ಅವನು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹಾಕಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯು 4 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಅನ್ನು ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ನಾನು ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿದೆ. Indirectly you are supporting some individual to get into political arena. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೆಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಬಂದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು; ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆನಂದಾಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ರೈತನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯು ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ನುಮ್ಮನೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಆನಂದಾಯಂ, ನುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುಪಾಕು, ರಾಡು, ಚಿರೋಟಿ ಮುಂತಾದ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಕು ಮಾಡುವುದು ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ! ಇಷ್ಟೇರಾ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಕೈವಾಡ ಇರಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬೇಳಿಗೆ ಪಾರುಪತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ 9 ವರ್ಷಗಳ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI K. PUTTASWAMY.—If you had not spoken it would have been a loss. I am sorry you have failed in spite of your being a member for 9 years.

1-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಸಮರ್ಥನಾದೆ. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಚೇರ್ಮನ್‌ರು ಕೈ ಅರಗಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೈ ಅರಗಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರು ಕೈ ಅರಗಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಏಕೆಂದ್ರೀಕರಣವಾದಿ. ಹಳ್ಳಿಯವನು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಭಾತುಕರ, ಸಮಾಜ ಕಂಟಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೋಷಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟೆ, ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ರಶೀದಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದ್ದ, ಎಲ್ಲಿನವರೆಗೆ? ಅಪ್ಪಟದಿ ಬ್ರಿಮ್. ಅವನಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಅಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೊಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಡವನು ತಂದ ಫಸಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆರೆ ದೊರಕಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಅಯೋಗ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಏಕರಿತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಮೆಂಬರು ಆಗಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಅನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಕಾಂಪು, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರಾಯರ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ 1928 ಅವರು ಮೊದಲು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೆರೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಲೆಗೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅಡಚಣೆಗಳಿದ್ದವು. ನಡುವೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ದಳಾಳಿಗಾರರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮೂರನೇ ಒಂದಂಶ ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅನ್ನುವುದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಇದು ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕಾಟನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ 1939 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಂದರು. ಅವರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಶಿರ್ನಾಮಿ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುರ್ರೋಟಿಯವರೂ ನಹ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಛಾಂತ್‌ದೇಶದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಈ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಶಿರ್ನಾಮಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಇನ್‌ಇಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಯಾವತ್ತೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯುಷಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ದಳಾಳಿಗಳು ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲವನ್ನು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅಥವಾ ದಳಾಳಿಗಾರರು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಯಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗದಗ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರೀಟೇರ್ ಸೇರ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದರೆ : ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

Section 8 (1) (b) says :

“no person shall, without, or otherwise than in conformity with the terms and conditions of, a licence granted by the market committee in this behalf,—

(i) use any place in the market area for the marketing of the notified agricultural produce, or.....

Provided that nothing in this sub-section shall be applicable to the purchase or sale of such agricultural produce by way of retail sale.....”

ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಗದಗ್ ಅವರು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಎಂದರೆ :

Section 55. MODE OF MAKING CONTRACTS.—

“No contract or agreement on behalf of the market committee for the purchase, sale, lease, mortgage or other

transfer of or acquisition of interest in immoveable property shall be executed on behalf of the market committee except with the sanction of the market committee : ”

ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ, ಚೇರ್ಮನ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಬ್‌ಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. 9 ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಎರಡನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾವಿಷೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಗದಗ್‌ರವರು ರೈಸೆನ್ಸ್ ವಹಾವಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಇದೆ, ಅದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಅದರ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ವಹಾವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಆ ಅಧಿಕಾರ ಭಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಕನಬರಿಕೆಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಅದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಭಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

76 ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ನೋನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. 13 ಆನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಗದಗ್‌ರವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಕರಾರು ಬರುವುದು ಶಬ್ದರ ಕಡೆಯಿಂದ. ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ವಿಜೆಂಟರುಗಳಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಉದ್ದಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ರೂಪ ಇಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಲಿ ಹಣ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮಾಲು ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವಿರುವವರೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—May I suggest one thing! Hon. Member being a member of the Select Committee, he should not speak again here but I am transgressing the rules to some extent and allowing him. I will rather give him a change when we are taking the third reading—clause by clause. There are no amendments but, he may say that on such and such a clause he wants to say something. That will be more in consonance with the procedure.

† Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I am really grateful to the House for the almost unanimous support that the House has given to this report of the Select Committee of this House. The members who were participating in the discussion have thrown lot of light on several provisions. After considering the suggestions made by them, I have come to the conclusion that most of the amendments that the Select Committee has proposed have been made very wisely.

I want to refer to certain remarks made by Sri Mukannappa. Sir, the object of this legislation is to regulate trading. It is not the case of

(SRI K. PUTTASWAMY)

the Government that there are no irregularities at all in the trade of agricultural produce. The House is very well aware that the agriculturists are ignorant persons and they will not be able to get proper price for their commodities. It is also within the knowledge of all the hon. Members that there are irregularities in the trade and several collections are also made. In order to avoid these irregularities and in order to see that the agriculturist is able to get a fair price for the agricultural commodities that he brings to the market, this legislation is sought to be enacted. I am very much surprised that hon. Member Sri Muckannappa, even though he was a member of the Sira Regulated Market Committee, it is quite a small committee, has proved to be very ineffective. The hon. Member has always the ability to make himself felt and I am sure that he was one of those who could redress the grievances of the agriculturists. He very frankly admitted that in the market in which he was a member, very illegal collections were being made—though the commission was $1\frac{1}{2}$ per cent, 3 per cent was collected. Somehow it passes my comprehension why the Hon'ble Member kept quiet and was not able to rectify the irregularities.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Even today it is going on.

Sri K. PUTTASWAMY.—If that is so, I will take such steps as to see that these things are put an end to.

The hon'ble member said that he had made several representations to the Deputy Commissioner who was not able to give any redressal. That is just the reason why we have changed the Deputy Commissioner and proposed a non-official as the President. I am sure if a person of the type of Sri Muckannappa gets elected he would be able to see that all these irregularities are removed.

Under the existing Act a man who is made to pay more than what is legal has to prefer a complaint. I do not think any person has complained so far. If anybody had complained I am sure the Agricultural Market Committee would have taken action. Even as a member of this Committee the hon'ble Member could have moved the Committee to take notice of the illegal collections made by the traders. I do not think the hon'ble Member has taken the trouble of moving the Committee. If he had moved the Committee, the Committee would have certainly taken steps.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Please get the proceedings.

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not think that there is any need for that. I am prepared to accept the statement made by the hon'ble Member. He may have moved the Committee and perhaps the Committee was not prepared to rely upon the statement made by him.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I protest. There is also a resolution. Half a dozen merchants were brought before the Committee. The Deputy Commissioner said that since they had committed the offence for the first time the Committee could leave them. Even today this is happening.

Sri K. PUTTASWAMY.—That justifies my statement. He moved the Committee and the Committee took action and Sri Muckannappa as one of the members of the Committee agreed with the decision of the Committee to give a warning to the traders because it was the first offence.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—My friend is only a Minister and he is not a man in the market and has no practical experience.

Sri K. PUTTASWAMY.—There seems to be some truth in the statement made by the hon'ble Member. Though I come from an agriculturist family I cannot claim to be an agriculturist myself. I have not taken agricultural produce for sale to any market nor am I a commission agent or trader or a member of a regulated market committee. But I am in intimate contact with members of all sections of society and I know the difficulties of all sections of people. Therefore in this Bill we have taken care to see that the rights of all sections of people engaged in trade are protected.

Then Sri Muckannappa made one other observation. He found fault with the Select Committee for proposing payment of honorarium of Rs. 250. If he had taken the trouble of reading clause 94 he would not have made that statement. It is only a permissive clause. Now what happens is that the market committee makes the recommendation and the Chief Marketing Officer has to give approval. But now we have allowed the market committee to determine. There may be a president of a market committee who may not be prepared to take honorarium. It is not a salary attached to the office and there is no compulsion for the member to take the salary. He cannot also draw it by himself, but the Committee has to decide and unless the Committee decides to give the honorarium he cannot take it. Further this is only a maximum that is fixed and it is further hedged by the words "as the market committee may determine." Therefore I do not think there is any force in the argument of the hon'ble member. Further the Chairman has to discharge a lot of responsibility. He will have to attend the market very frequently. Therefore the Committee thought it fit to see that some honorarium is attached to this office.

Then Sri Bommanna made a pertinent reference to the provision for avoidance of multiplicity of membership. He pointed out that it referred only to elections from more than one constituency as far as the agricultural constituency was concerned. He rightly pointed out the inconvenience that would result if a member elected from the agricultural constituency happens to be the President of either a local board or taluka board. I have just now tabled an amendment to remove that difficulty and if that amendment is accepted this multiplicity of membership will be avoided.

Then he pointed out that there is a discrepancy between the report and the provision in clause 65 for market fee. Though the report

(SRI K. PUTTASWAMY)

mentions 25 paise, the clause mentions 30 paise. What is mentioned in Clause is the correct figure. Here also it is the maximum that has been laid down, but the Committee may fix any lower rate.

Then Sri Muckannappa and some other members made certain comments on the Constitution of the State Market Board. If the Hon'ble Members had read the report they would have appreciated the necessity for this Board. There is a provision that out of the collections made by the several market committees, 5 per cent of the gross receipts shall be earmarked for development of the weaker markets. There will be several other common problems and they will have to be considered by Government. This is a Board which would assist the Government in appreciating the common problems that beset the regulated markets.

1-30 P.M.

SRI SIDDIAH KASHIMATH.—Are Government going to give any grant to this Board ?

SRI K. PUTTASWAMY.—Government are going to give annual grants and the Board would administer this fund.

Then it was observed that the Board would utilize this fund in an arbitrary manner and they may encourage certain market committees and may not give any encouragement to some other market committees. I would submit this is a Board which has a fairly large representation. One member from each of the 19 districts is represented on the Board and these members will assist the Government in trying to come to correct decisions. Then the Chairman of the Board is subject to the control of this House. If any wrongs are done, then the House is there to correct him.

Another point made out by several hon'ble members was about the restriction of election as Chairman and Vice-Chairman to persons elected from the agricultural constituency. The very arguments advanced by certain members prove that is very necessary. The agriculturists are not well aware of their rights and so the Select Committee thought it desirable to restrict the election as Chairman and Vice-Chairman to members elected from the agricultural constituency.

The hon'ble member Sri K. P. Gadag made certain comments on clause 55 regarding mode of making contracts. He also brought to the notice of the House certain cases of misuse of powers and suggested that the power given under clause 55 be curtailed. I would like to invite his attention to the proviso to clause 9 and so there is no force in the point made out by him.

Then he also made certain comments regarding the powers of the Committee to cancel licence and thought that this provision may be made use of for harassment. I do not think there would be any such case. Unless certain regulatory powers are given to the Committee in

the day to day dealings it would be impossible for the Committee to run the administration. If, however, those powers are misused then we can always consider the withdrawal of those powers. Even in the existing Act, these powers vest in the Committee and I have not heard of any case of misuse of these powers.

The hon'ble member Sri Gadag also drew the attention of the House to clause 85. That point was made clear by Sri M. R. Patil. I do not think the security that a trader is called upon to give is very much. The hon'ble member himself agreed that it was very low. After all, the security taken from a small merchant is only Rs. 100 and I do not think that in these days any merchant would find it very difficult to give a security of Rs. 100. There are merchants who trade in lakhs and lakhs of rupees. If the security given falls short of 1 per cent then he will be called upon to give a higher security. A security of Rs. 1,500 given by a trader would enable him to do business up to 1,48,000. I do not, therefore, think that a man capable of trading up to Rs. 1½ lakhs would find it difficult to give a security of Rs. 1½ thousand.

Then the hon'ble member Sri Siddaiah Kashimath wanted greater representation for commission agents. Under clause 11 one commission agent and two traders are going to be elected along with 7 agriculturists. This representation is given to commission agents and traders only to put forth their case and I am sure that it is sufficient. Even if only one person is there, he will be able to represent his class quite well.

SRI SIDDIAIAH KASHIMATH.—What about representation to Chamber of Commerce?

SRI K. PUTTASWAMY.—That can be considered subsequently. This is only representation to the districts now.

Then he wanted another change. The age limit for election is now fixed at 21, but he wanted it to be raised to 25. I do not think it is necessary at this stage.

Then he also urged for a change in clause 79. That clause deals with prohibition of collection. He pointed out that in the market areas and market yards collections are made for charitable institutions.

There should be direct approach to the agriculturists to obtain donations. This is an indirect collection. The man who pays the money is the agriculturist. Invariably he does not know to whom he is paying. The credit is taken by the merchant. We do not like this method of collection. The Institutions like Charitable Institutions should approach the agriculturist and get the donation and then most of the agriculturists would be recognised. Whenever he approaches the persons working in these charitable institutions, it would be easy for him to get himself recognised and get his work done.

Unless there are some regulated measures, it would not be easy for the Market Committee to see that order prevails in the market yard. It was suggested that the cases may be referred to Police. It would be very difficult to refer cases to Police. Almost all these trading activities

(SRI K. PUTTASWAMY)

take place within the Market Yard belonging to the Market Committee. If there is any irregularity it is the Market Committee which should take notice of. For every small matter if they go to the Police, the result would be, a Police Officer will have to be there every day. Hon'ble Member Sri Gurreddy referred to $1\frac{1}{2}$ per cent Commission. It is surprising that it may be so in olden days that 8 to 10 bags of groundnut or any other cereals were bringing 100 rupees. Now, one or two bags will give an agriculturist Rs. 100 and $1\frac{1}{2}$ per cent commission to the traders on the existing level and this commission is existing in one or two Markets in the Hyderabad area. Even that has been permitted pending a uniform legislation. In my opinion this $1\frac{1}{2}$ per cent is quite all right and I am sure the traders will be able to cover all their incidental expenses and also make a margin of earning with this level of commission. Some Members suggested that subsidy should be given to the markets. The Government will give subsidy to certain Markets to encourage them and in most cases the loans will be given. It will not be possible to strengthen the entire markets. It all depends on the income and expenditure.

One important feature of this Bill is the creation of Market Service in the State. In some areas of the State, the Regulated Market Committees have appointed all their members of the staff and in some areas some of the members of the staff are Government servants and some are the employees of the Market Committee. Sir, it was desirable to have at least some of the important office holders as Government servants, for example, Secretary, Assistant Secretary and accounting staff. These persons should be as Government servants and their pay and salary and allowances will be paid by the Government and for that purpose the Committee will give a contribution of 40 per cent, I think, to the consolidated fund. This procedure is prevailing in the Hyderabad area and that is adopted and found quite suitable. With these remarks I commend this Bill for the acceptance of the House.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ಶಂಕರಗೌಡ ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಕಗವಾಡ).—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನು ವರದಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್‌ಸರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಡಿ.ಎಂ.ಬಿ. ಅಡ್‌ವಾಂಸ್ ಅದ ಬಳಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರನ್ನು ಅಡ್‌ಸರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

SRI K. PUTTASWAMY.—We are going to create that. When this becomes law, a separate service called 'Marketing Service' will be created and they will become the Market staff.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—I want to know whether any representation of panchayats is there in whose jurisdiction the makret yard is situated?

SRI K. PUTTASWAMY.—If the Hon'ble Member looks to Clause 11 which deals with the constitution of the Committees, he will understand. The Local Body within which the Market yard is situated, will be having a representation on the Committee.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ, ಗೌಡ (ಚಂದ್ರಶೇಖರಪುರ).—ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ 16ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಪರವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರಬಾರದು, ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅದೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಒಂದೇ ಕಸುಬನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅನರ್ಹತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಲ್ಪ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕು.

Sri K. PUTTASWAMY.—I fail to understand the difficulties of the Hon'ble Member. Sir, this Sub-Clause (1) (a) under Clause 16, reads like this: "A person shall be disqualified for being chosen as, or for being, a member of a Market Committee—as a representative of agriculturists, if he or a firm in which he is a partner, or a body corporate (other than a Co-operative Society) in which he is a Director, or a joint family of which he is a member, does business as a trader, commission agent or broker".

Mr. SPEAKER.—This might mean any kind of business. He does not mean that. What he wants is, supposing a person is dealing in paddy, is he disqualified or not? That he wants to know.

Sri K. PUTTASWAMY.—If he only sees the definition of 'trader', the difficulty will be resolved.

Sri SPEAKER.—It is clear. It has gone into records.

The question is :

"That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) Bill, 1965, as reported by the Select Committee be taken into consideration."

(The motion was adopted.)

CALUSE 2.

Mr. SPEAKER.—For caluse 2, there is an amendment.

Sri K. PUTTASWAMY.—I beg to move.

That in Clause 2, item (32) shall be omitted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in Clause 2, item (32) shall be omitted."

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—What are the reasons for omitting it?

Sri K. PUTTASWAMY.—The Hon. Member will be able to appreciate the necessity for omitting this item 32 when I move the next amendment, which relates to clauses 10 and 11. The President and several bodies are ex-officio Members. But here in the amendment that I am going to move, those bodies will be given an opportunity of sending a representative. Therefore, there is no necessity to define it.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಇವರು ex-officio ಮೆಂಬರು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ complications ಆಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರ:

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುವವರೇ ಚೇರ್ಮನ್, ಮೈಸರ್‌ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಯಾರಾದರೂ ಎಕ್ಸ್ ಆಫಿಸಿಯೋ ಮೆಂಬರ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಇದ್ದದ್ದನ್ನೇ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I put the amendment to the vote of the House.
The question is :

“ That in clause (2), item (32) shall be omitted.”

(The amendment was adopted.)

I put the clause as amended to vote. The question is :

“ That Clause 2, as amended stand part of the Bill. ”

(The motion was adopted.)

Clause 2, as amended was added to the Bill.

CLAUSE 3 TO 9

Mr. SPEAKER.—Clauses 3 to 9 have no amendments.

The Question is:

That Clauses 3 to 9 both inclusive stand part of the Bill. ”

(The motion was adopted.)

Clauses 3 to 9 both including were added to the Bill.

CLAUSES 10 AND 11.

SRI K. PUTTASWAMY.—I move the following amendments to Clauses 10 and 11 :

That In sub-clause (1) of clause 10, for items (iv), (v), (vi) and (vii), the following items shall be substituted, namely :—

“(iv) one shall be a member of the Committee of Management of the Taluk Marketing Society within the area of operation of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(v) one shall be a member of the committee of management of a Producers' Society the area, of operation of which is within the market area who is not disqualified under section 16 ;

(vi) one shall be a member of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(vii) one shall be a member of the local Authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

CLAUSE 11

That in sub-clause (1), of clause 11:

for items (iv), (v), (vi) and (vii) the following items shall be substituted, namely :—

“(iv) one member shall be a representative of the Taluk Marketing Co-operative Society within the area of operation of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management;

(v) one member shall be a representative of a Producers' Society the area of operation of which is within the market area, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management;

Provided that if there be more than one society of the class specified in clause (v) in the market area, then a representative of any one of such societies as may be specified by the Registrar of Co-operative Societies, in accordance with the principles laid down in the explanation to this Sub-section, shall be the member of the market committee;

Provided further that where any society carries on more than one business referred to in clauses (iv) and (v), the Registrar of Co-operative Societies, shall specify such society under any one class for purpose of this Act:

Provided also that if there is no society of any of the classes referred to in clauses (iv) and (v) functioning in the market area, a representative or representatives of such co-operative credit societies functioning in the market area as the Registrar of Co-operative Societies may specify in accordance with the principles laid down in the explanation to this sub-section, who are not disqualified under section 16, elected by the committee or committees of management of the said society or societies, shall be the member or members of the market committee.

(vi) one member shall be a representative of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such Taluk Development Board;

(vii) one member shall be a representative of the local authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such local authority;”

Mr. SPEAKER.—For clauses 10 and 11, Amendments moved:

“That in sub-clause (1) of clause 10 for items (iv), (v), (vi) and (vii), the following items shall be substituted, namely :—

“(iv) one shall be a member of the Committee of Management of the Taluk Marketing Society within the area of operation of

(MR. SPEAKER)

which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(v) one shall be a member of the committee of management of a Producers' Society the area of operation of which is within the market area, who is not disqualified under section 16 ;

(vi) one shall be a member of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(vii) one shall be a member of the local Authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;' and.

"That in sub-clause (1) of clause 11 for items (iv), (v), (vi) and (vii) the following items shall be substituted, namely :

'(iv) one member shall be a representative of the Taluk Marketing Co-operative Society within the area of operation of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management ;

(v) one member shall be a representative of a Producers' Society the area of operation of which is within the market area, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management ;

Provided that if there be more than one society of the class specified in clause (v) in the market area, then a representative of any one of such societies as may be specified by the Registrar of Co-operative Societies, in accordance with the principles laid down in the explanation to this Sub-section, shall be the member of the market committee ;

Provided further that where any society carries on more than one business referred to in clauses (iv) and (v), the Registrar of Co-operative Societies shall specify such society under any one class for purpose of this Act :

Provided also that if there is no society of any of the classes referred to in clauses (iv) and (v) functioning in the market area, a representative or representatives of such co-operative credit societies functioning in the market area as the Registrar of Co-operative Societies may specify in accordance with the principles laid down in the explanation to this sub-section, who are not disqualified under section 16, elected by the committee or committees of management of the said society or societies, shall be the member or members of the market committee.

(vi) one member shall be a representative of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such Taluk Development Board ;

(vii) one member shall be a representative of the local authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such local authority ;”

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ್.—ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ರೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇವರೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಾ ! ಇವರ ವತಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನೇ ಆರಿಸುವುದು ಏಕೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

2-00 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the area of operation is confined to one taluk, it will become a Taluk Marketing Society ; if it is for the district, it is not a Taluk Marketing Society.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೈಡ್ಡಿ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರೇಕೋ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರೇಕೋ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—The area of operation is defined. Only such bodies which are within the area of operation of the Market Committee will be entitled to send their representatives.

Mr. SPEAKER.—I will put amendments to clause 10 the question is :

“That in sub-clause (1), for items (iv), (v), (vi) and (vii), the following items shall be substituted namely :

(iv) ‘one shall be a member of the Committee of Management of the Taluk Marketing Society within the area of operation of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(v) one shall be a member of the committee of management of a Producers’ Society the area of operation of which is within the market area, who is not disqualified under section 16 ;

(vi) one shall be a member of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;

(vii) one shall be a member of the local Authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16 ;”

The amendment was adopted

Mr. SPEAKER.—The question is :

that clause 10, as amended, stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 10, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.--The Hon'ble Minister has already moved his amendment to this clause 11. I will put it vote The question is :

“That In sub-clause (1) of clause 11”

for items (iv), (v), (vi) and (vii) the following items shall be substituted, namely :—

‘(iv) one member shall be a representative of the Taluk Marketing Co-operative society within the area of operation of which the Market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management ;

(v) one member shall be a representative of a Producers' Society the area of operation of which is within the market area, who is not disqualified under section 16, elected by its committee of management ;

Provided that if there be more than one society of the class specified in clause (v) in the market area, then a representative of any one of such societies as may be specified by the Registrar of Co-operative Societies, in accordance with the principles laid down in the explanation to this Sub-section, shall be the member of the market committee ;

Provided further that where any society carries on more than one business referred to in clauses (iv) and (v), the Registrar of Co-operative Societies shall specify such society under any one class for purpose of this Act :

Provided also that if there is no society of any of the classes referred to in clauses (iv) and (v) functioning in the market area, a representative or representatives of such co-operative credit societies functioning in the market area as the Registrar of Co-operative Societies may specify in accordance with the principles laid down in the explanation to this sub-section, who are not disqualified under section 16, elected by the committee or committees of management of the said society or societies, shall be the member or members of the market committee.

(vi) one member shall be a representative of the Taluk Development Board within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such Taluk Development Board.

(vii) one member shall be a representative of the local authority within the jurisdiction of which the market yard is situated, who is not disqualified under section 16, elected by such local authority ;”

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is that clause 11, as amended, stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 11, as amended, was added to the Bill.

CLAUSES 12 to 17

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clauses 12 to 17 both inclusive stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 13 to 17 both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 18

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move :

“That (1) in the heading to the clause, after the word “Constituency”, the words “or Institution” shall be inserted ;

(2) The clause shall be re-numbered as sub-clause (1) of that clause and after the sub clause as so re-numbered, the following sub-clause shall be added, namely :—

“(2) If any institution fails to return its representative, then the State Government shall nominate a member of such institution, who is qualified to be elected, as such representative.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That (1) In the heading to the clause, after the word “constituency”, the words “or Institution” shall be inserted ;

(2) The clause shall be re-numbered as sub-clause (1) of that clause and after the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clause shall be added, namely :—

“(2) If any institution fails to return its representative, then the State Government shall nominate a member of such institution, who is qualified to be elected, as such representative.”

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, while replying to the debate, I pointed out the necessity for such an amendment. In the clause as reported by the Select Committee only reference is made to the constituency. Constituency refers to agricultural constituency. There are certain other institutions which have to send their representative. In the event of those institutions not sending their representative, the power will be given to the Government to nominate one of the members of that body on this committee.

Sri M. R. PATIL.—This amendment is in consequence of the amendment to clause 19.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂಜಿನಂತ್ ಕಾಂಜಿನಲ್ಲಿ, the Deputy Commissioner shall hold another election in that constituency, ಎಂದು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—The Hon'ble Member is making a mistake. if a vacancy arises on account of the rejection of a candidature, then the Deputy Commissioner will hold another election. If nobody comes forward, then the Government will nominate.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The same thing is there in the Municipalities Act also. If there is rejection of the candidature, the Deputy Commissioner will hold election. Even then if there is no member coming forward provision is there for the Deputy Commissioner to hold yet another election.

Sri K. PUTTASWAMY.—If it happens that nobody comes forward it is only then, the Government will exercise this power.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendment the question is.

“That (1) In the heading to the clause, after the word “constituency”, the words “or Institution” shall be inserted ;

(2) The clause shall be re-numbered as sub-clause (1) of that clause and after the sub-clause as so re-numbered the following sub-clause shall be added, namely :—

“(2) If any institution fails to return its representative, then the State Government shall nominate a member of such institution, who is qualified to be elected, as such representative.”

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 18, as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 18, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE 19

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move :

(1) “That in clause 19 in sub-clause (1), the word “agriculturists” shall be omitted ;

(2) The following explanation shall be added at the end of the clause, namely :—

“Explanation.—For purposes of this section, ‘constituency’ shall include any of the institutions referred to in clauses (iv) to (vii) of sub-section (1) of section 11.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

(1) That in clause 19 in sub-clause (1), the word “agriculturists” shall be omitted ;

(2) the following explanation shall be added at the end of the clause, namely :—

“Explanation.—For purposes of this section, ‘constituency’ shall include any of the institutions referred to in clauses (iv) to (vii) of sub-section (1) of section 11.

SRI K. PUTTASWAMY.—The Hon’ble Sri Bommanna pointed out about the making of certain provision for having simultaneous membership. If a person elected from an agricultural constituency gets elected from certain of these institutions, for this purpose the amendment has to be made.

MR. SPEAKER.—Nobody is opposing. I will put the amendment to the House. The question is :

(1) That in clause 19 in sub-clause (1), the word “agriculturists” shall be omitted ;

(2) the following explanation shall be added at the end of the clause, namely :—

“Explanation.—For purposes of this section ‘Constituency’ shall include any of the institutions referred to in clauses (iv) to (vii) of sub-section (1) of section 11.

The amendments were adopted.

MR. SPEAKER.—Clause 19, as amended. The question is :

“That clause 19 as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clause 19, as amended was added to the Bill.

CLAUSES 20 to 58

MR. SPEAKER.—Clauses 20 to 58—there are no amendments. The question is :

“That clauses 20 to 58 both inclusive stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clauses 20 to 58 both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 59

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move :

“That in clause 59,

(1) for the words and figures ‘first day of February 1964’, the words and figures ‘twenty-fourth day of February 1966’, shall be substituted ;

(2) After sub-clause (1), the following Explanation shall be added,—

“Explanation:—The State Government shall determine the the designations of the officers and servants of the market

(SRI K. PUTTASWAMY)

committees who shall become officers and servants of the State Government under this sub-section."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in clause 59,

(1) for the words and figures 'first day of February 1964', the words and figures 'twenty-fourth day of February 1966' shall be substituted ;

(2) After sub-clause (1), the following Explanation shall be added.—

"Explanation:—The State Government shall determine the designations of the officers and servants of the market committees who shall become officers and servants of the State Government under this sub-section."

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮಠ.—ಇದರಲ್ಲಿ 1-2-1964 ರಿಂದ 24-2-1966ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ?

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, in clause 59 as it is placed before the House, reference is made to 1st February 1964 as the relevant date for the absorption of persons working in the local market committees. By this amendment, the date is sought to be changed to 24th February 1966. This report was presented to this House on 24th February 1966. This will cover persons who might have been appointed subsequent to 1st February 1964. It will be very helpful to those persons who have come into the service of the Agricultural Market Committees subsequent to 1964. There is no other intention.

The necessity for the explanation is this. In clause 59, the status of the officers who are going to be absorbed are not fully covered. It says : 'Secretary, Assistant Secretary, accounts and audit staff'. The designation is not given. Therefore, power is given under the explanation to Government to decide and determine the designation of officers, and servants of the market, who shall become officers and servants of the State Government under this sub-section.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in clause 59, (1) for the words and figures "first day of February 1964", the words and figures "twenty-fourth day of February 1966" shall be substituted.

(2) After sub-clause (1), the following Explanation shall be added.—

"Explanation :—State Government shall determine the designations of the officers and servants of the market committees who shall become officers and servants of the State Government under this sub-section."

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clause as amended. The question is :

“That clause 59, as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 59, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE 60 TO 100

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That Clauses 60 to 128 both inclusive stand part of the Bill.”

Sri SIDDIAH KASIMATH.—I want to speak on clause 101 Sir.

Mr. SPEAKER.—Then I will put clauses 60 to 100 The question is :

“That Clauses 60 to 100, both inclusive, stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clauses 60 to 100, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSES 101 TO 128

Sri SIDDIAH KASIMATH.—Sir, this clause 101 deals with the composition of the Board—the State Marketing Board. Among the several members that are there, I want that a representative of the Chamber of Commerce should be included.

Mr. SPEAKER.—The member has not moved any amendment. Even the Hon'ble Minister cannot agree to the suggestion. The Procedure should be followed.

I shall now put the clauses 101 to 128 both inclusive. The question is :

“That clauses 101 to 128, both inclusive, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

“Clauses 101 to 128, both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 129.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move :

“That for clause 129, the following clause shall be substituted, namely :—

“129. *Liability of Chairman, Vice-Chairman and members for removal from office* :—(1) Every Chairman and Vice-Chairman shall, after an opportunity is afforded for hearing him, be removable from his office as such Chairman or Vice-Chairman by the State Government for misconduct in the discharge of his duties or for neglect of or incapacity to perform his duties, or for being persistently remiss in the discharge of his duties, and a Chairman or Vice-Chairman so removed who does not cease

(SRI K. PUTTASWAMY)

to be a member under clause (b) of sub-section (2), shall not be eligible for re-election as Chairman or Vice-Chairman during the remainder of his term of office as member of the Market Committee ;

(2) (a) The State Government may, if it thinks fit, on the recommendation of the Market Committee, remove any member of the Market Committee after giving him an opportunity of being heard and after such enquiry as it deem necessary, if such member is in the opinion of the State Government, been guilty of misconduct in the discharge of his duties, or of any disgraceful conduct, or has become incapable of performing his duties as a member or does anything against the interests of the Market Committee ;

(b) When under sub-section (1) any person is removed from office of the Chairman or Vice-Chairman for misconduct in the discharge of his duties, he shall from the date of such removal cease to be a member and shall be deemed to be removed from the membership of the Market Committee under this sub-section."

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

"That for clause 129, the following clause shall be substituted, namely :—

"129 Liability of Chairman, Vice-Chairman and members for removal from office : (1) Every Chairman and Vice-Chairman shall, after an opportunity is afforded for hearing him, be removable from his office as such Chairman or Vice-Chairman by the State Government for misconduct in the discharge of his duties or for neglect of or incapacity to perform his duties, or for being persistently remiss in the discharge of his duties, and Chairman or Vice-Chairman so removed who does not cease to be a member under clause (b) of sub-section (2), shall not be eligible for re-election as Chairman or Vice-Chairman during the remainder of his term of office as member of the Market Committee ;

(2) (a) The State Government may, if it thinks fit, on the recommendation of the Market Committee remove any member of the Market Committee after giving him an opportunity of being heard and after such enquiry as it deems necessary, if such member is in the opinion of the State Government, been guilty of misconduct in the discharge of his duties, or of any disgraceful conduct, or has become incapable of performing his duties as a member or does anything against the interests of the Market Committee ;

(b) When under sub-section (1) any person is removed from office of the Chairman or Vice-Chairman for misconduct in the discharge of his duties, he shall, from the date of such removal cease to be a member and shall be deemed to be removed from the membership of the Market Committee under this sub-section."

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir clause 129 as reported by the Select Committee relates to the liability of members of the market committee, to removal from office for misconduct of duties and for disgraceful conduct, etc. But no provision was made for removal of Chairman or Vice-chairman during the stage of consideration of the Bill by the Select Committee. This provision is taken from the Local Bodies Act, the Municipalities Act. In all statutory bodies such a provision is very necessary and therefore it was considered desirable to make this modification and hence this amendment.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಪರೇಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್' ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಸಭೆ ಸಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ರೆಸ್ಯೂಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದು 'ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕಮಿಷಿಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು? ಇದನ್ನು ಇಬ್ಬುಕೊಂಡರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ಪಲ್ಪ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ.

Sri K. PUTTASWAMY.—It is rather difficult to define what is disgraceful. It depends on how a conduct is disgraceful. This is again a justiciable matter and it is only the courts that have the last word on what conduct is disgraceful.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am a victim here.....

Mr. SPEAKER.—Is the member a victim?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then, he should have learnt a lesson by giving an amendment to this.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಆ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನ 10 ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ್ನು 'ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್' ಎಂದರೆ?

Mr. SPEAKER.—I am prepared to receive an amendment to this amendment. Without that, I can do nothing.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಪಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಏಕೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಅದನ್ನು 'ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಮಿಸ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕಮಿಷಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ಹೇಗೆ? ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಪರೇಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ.....

Sri K. PUTTASWAMY.—There is no appeal against the orders of Government against Revenue Appellate Tribunal.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈಗದಾದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿ.

Mr. SPEAKER.—Either to move an amendment to the definition clause or an amendment for an explanation to be added here that disgraceful means.....‘Disgrace,’ ‘disgraceful’—these are unprecise words.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Even in the original clause that words are there. But the Minister has made in comprehensive here by substituting this clause. At least now let the Government say what is the scope of the word disgraceful and how far it stretches. How can a person's conduct be termed disgraceful?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—‘ಡಿಸ್ ಗ್ರೇಸ್ ಫುರ್ ಮಿಸ್ ಕಾಂಡಕ್ಸ್’ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ವರ್ತನೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಮಿಸ್ ಕಾಂಡಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಮಿಸ್ ಕಾಂಡಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕು, ಅವೈರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I request the Hon'ble Minister to accept an oral amendment that I will move—to omit this word disgraceful. The rest of the clause is acceptable. If he has done anything, taken money, etc.....

Mr. SPEAKER.—Oral amendment is orally rejected.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—How is it possible to immediately.....

Mr. SPEAKER.—I am prepared to give the Hon'ble Member five minutes. Let him write it. Is Sri Anna Rao aware of any oral amendment?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—By omitting the word disgraceful, I think it will be alright. The other things are necessary. If the Hon'ble Minister just makes up his mind.....

Mr. SPEAKER.—Even for him, I won't allow.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have made up my mind in favour of this amendment, about.....

Mr. SPEAKER. Only in extraordinary situation, I can consider an oral amendment.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—When it is not defined what is disgraceful behaviour—well, for a person of very high sensitive mind, loud talking might be considered as disgraceful. For example, yesterday in the Parliament, it happened.....

Mr. SPEAKER.—Let not the hon. Member cite that instance.

2-30 P.M.

Sri S. M. KRISHNA.—When we consider what is graceful and what is graceful how to do it? Supposing somebody comes and hands over a paper, I may say “thank you”. If I do not want to express it and consider that an indecent act, what should happen? So, let us not take too much notice of grace and disgrace. I would appeal to the good sense of the hon'ble Minister to reconsider.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಈ ಸರ್ಕಾರವೇ ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I will have to ask the member to resume his seat.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, that is how he feels about the Government. If the minister wants to give authority to say what is disgraceful, is it not open to the hon'ble member to say that this Government does not have the grace? Sri Revana Siddappa is only trying to draw an analogy.

Mr. SPEAKER.—This is a bad illustration of what is graceful and what is disgraceful.

Sri S. M. KRISHNA.—It is enough if we merely stop with the words "misconduct in the discharge of his duties".

Mr. SPEAKER.—So, the amendment, i.e., by omitting merely the word "disgraceful" will not solve the problem. We have to remove five words.

Sri S. M. KRISHNA.—Yes, Sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಯೋಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಯೋಚನೆ ಬಂದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುಲ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—The whole sub-clause "or of any disgraceful conduct" will have to be deleted because what do we mean by disgraceful conduct? As we can see in clause 129 the word used 'mis-conduct' covers every kind of bad act. Even the word "misconduct" is too general a term to include anything to be construed as misconduct. Supposing a person getting up at a meeting may be construed as a misconduct. When that is the position, the use of the word "disgraceful" is still worse. Supposing a person does not button up his coat, the chairman may consider it as an indecent act and the committee may pass a resolution that that person's act was disgraceful. So, the word disgraceful is a wider term than even the work "misconduct". I therefore earnestly request the Minister to omit this sub-clause. I therefore move my amendment as follows:

"That in clause 129, line 8, after the words "discharge of his duties", the words "or of any disgraceful conduct" shall be deleted."

Mr. SPEAKER.—I admit this oral amendment as a special case. Amendment moved:

"That in clause 129, line 8, after the word "discharge of his duties", the words "or of any disgraceful conduct," shall be deleted."

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಗ್ರೇಸ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಅವರಿಗೆ 'ರೆಡ್‌ರಾಂಗ್' ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭೂತ ಇದ್ದೆಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲೇ ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತನಾಡುವರು. ಈ ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುಲ್ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಅನುವುದರ ವಿವರಣೆ ಏನು ಎಂದು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಾಯಿನ್ ಮಾಡಿ ಬರೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರಿತಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳಿಲ್ಲ ಈ ಪದ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಕ್ಯಾಸ್ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಬಾರ್ಡೀಸ್ ಇವೆಯೋ ಆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಯಾವ ವರ್ತನೆಯೂ ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೈಪೊಥೀಸರ್ ಆಗಿ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥಾದ್ದು, ಇಂಥಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಸಮರ್ಥ. ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅಯಾಯಾ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಪುರಸಭೆಯ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕೇನು ಬಂತು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪಾದ ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ನಿಲ್ಲು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಂದರು. ಈ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮವರೇ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣುಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೇ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ನೂಚನೆಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೊಳೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಗರಾಟೆ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗರಾಟೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸರಾಯ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಆಗಿ ನಡೆದರೆ ಆಗ ಅದು ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂತುಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗಿಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವುಕೆಳಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಪಮಾನವಾದರೆ, ಜುನಾಯಿತ್ತರಾದವರು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಪಮಾನವಾಗುವ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ವರ್ತನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಡಿಸ್‌ಗ್ರೇಸ್‌ಫುರ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಫುಂಟನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೂ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I will put amendment to amendment by Sri K. S. Suryanarayana Rao. The question is :

“That in Clause 129, line 8, after the words ‘his duties’, the words ‘or of any disgraceful conduct’ be deleted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendment to the vote of the House. The question is :—

“That for clause 129, the following clause shall be substituted, namely :—

“129. *Liability of Chairman, Vice-Chairman and members for removal from office.*—(1) Every Chairman and Vice-Chairman

shall, after an opportunity is afforded for hearing him, be removable from his office as such Chairman or Vice-Chairman by the State Government for misconduct in the discharge of his duties or for neglect of or incapacity to perform his duties, or for being persistently remiss in the discharge of his duties, and a Chairman or Vice-Chairman so removed who does not cease to be a member under clause (b) of sub-section (2), shall not be eligible for re-election as Chairman or Vice-Chairman during the remainder of his term of office as member of the Market Committee ;

(2) (a) The State Government may, if it thinks fit, on the recommendation of the Market Committee, remove any member of the Market Committee after giving him an opportunity of being heard and after such enquiry as it deems necessary, if such member is in the opinion of the State Government, been guilty of misconduct in the discharge of his duties, or of any disgraceful conduct, or has become incapable of performing his duties as a member or does anything against the interests of the Market Committee ;

(b) When under sub-section (1) any person is removed from office of the Chairman or Vice-Chairman for misconduct in the discharge of his duties, he shall, from the date of such removal cease to be a member and shall be deemed to be removed from the membership of the Market Committee under this sub-section. ”

The amendment was adopted.

MR. SPEAKER.—The question is :

“That Clause 129 as amended, stand part of the Bill.”

SOME HON'BLE MEMBERS.—Division, Sir.

MR. SPEAKER.—Those that are in favour will say “Aye”

HON'BLE MEMBERS.—“Aye”.

MR. SPEAKER.—Those that are against will say “No”.

HON'BLE MEMBERS.—“No”.

MR. SPEAKER.—I think the ‘Ayes’ have it.

SRI K. P. REVANASIDDAPPA.—I press for a division.

(The Division Bell rang for two minutes).

MR. SPEAKER.—The question is :

“That Clause 129, as amended, stand part of the Bill.”

The division was taken by requesting the Members to stand in their seats).

The result of the division is as follows :

Ayes : 49 ; Noes : 16.

The motion was adopted.

Clause 129, as amended, was added to the Bill.

(MR. SPEAKER)

CLAUSES 130 TO 153.

The question is :

"That Clauses 130 to 153, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 130 to 153, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSE 154.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move :

'That in sub-clause (1).—

'(1) In proviso (a), in line 5, for the words "market Committees established", the words "market areas, markets, sub-markets and yards declared, established or notified" shall be substituted ;'

'(2) after proviso (d), the following further proviso shall be inserted, namely :—

"Provided further that notwithstanding anything contained in any enactment repealed by this section or any rule or order made thereunder, or anything in the preceding proviso, in respect of every market area or market declared or notified under any such enactment, a market committee shall be constituted under the provisions of this Act, before such date as the State Government may be notification appoint in respect of the market area or market concerned which shall not be a date later than three years from the date of commencement of this Act".

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (1),

(1) In proviso (a), in line 5, for the words "market Committees established", the words "market areas, markets, sub-markets and yards declared, established or notified" shall be substituted ;

(2) after proviso (d), the following further proviso shall be inserted, namely :—

"Provided further that notwithstanding anything contained in any enactment repealed by this section or any rule of order made thereunder, or anything in the preceding proviso, in respect of every market area or market declared or notified under any such enactment, a market committee shall be constituted under the provisions of this Act, before such date as the

State Government may by notification appoint in respect of the market area or market concerned which shall not be a date later than three years from the date of commencement of this Act."

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, this amendment would only enable the Government to reconstitute the Committee within three years and therefore it has become very necessary. I hope the House will agree to this.

Mr. SPEAKER.—I put the amendment No. 11 to the vote of the House. The question is :

"That sub-clause (1),

(1) In proviso (a), in line 5, for the words "market committees established," the words "market areas, markets, sub-markets and yards declared, established or notified" shall be substituted ;

(2) after proviso (d), the following further proviso shall be inserted, namely :—

"Provided further that notwithstanding anything contained in any enactment repealed by this section or any rule or order made thereunder, or anything in the preceding proviso, in respect of every market area or market declared or notified under any such enactment, a market committee shall be constituted under the provisions of this Act, before such date as the State Government may by notification appoint in respect of the market area or market concerned which shall not be a date later than three years from the date of commencement of this Act."

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—Now, the clause, as amended. The question is :

"That clause 154, as amended, stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clause 154 as amended, was added to the Bill. Clauses 155 to 157.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 155 to 157 both inclusive stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 155 to 157 both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 1, ETC.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That clause 1, the title and the preamble stand past of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the title and the Preamble was added to the Bill.

Motion to Pass

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I move :

“ That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) Bill, 1965 as reported by the Joint Select Committee and as amended be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) Bill, 1966 as reported by the Joint Select Committee and as amended be passed ”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Now the House will adjourn for half an-hour.

The House adjourned for Recess at Fifty-five Minutes past Two of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

**MYSORE SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD BILL
1966—(as reported by the Joint Select Committee.**

Motion to Consider

Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—Sir, I beg to move :

“ That the Mysore Secondary Education Examination Board Bill, 1966, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration. ”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

“ That the Mysore Secondary Education Examination Board Bill, 1965, as reported by the Joint Select Committee be taken into consideration.